

Mort l'e-reader, visca el Gossip!

Andreu Sotorra

Hi ha invents que agonitzen i desapareixen abans que arribin a ser d'ús comú. Un dels que està a punt de fer l'últim badall és el lector digital, àlies *e-reader*. L'aparell ha arribat amb tan mal peu que ben pocs han fet el pas com a lectors de llibre de paper a llibre digital, àlies *e-book*. Els fabricants de l'aparell que hauria d'haver canviat les nostres vides lectores no ha unificat aplicacions i s'ha mantingut car. I els editors s'hi han repenjat. La majoria justifica amb una mà l'escassa digitalització pel cost d'inversió mentre amb l'altra descataloga i condemna a la pasta de paper tones de llibres que haurien de ser el seu segell de patrimoni.

Mentre el relleu generacional de lectors veu en el paper un model del segle passat, el sector continua dormint el son dels justos inundant el mercat amb llibres de paper, cada vegada més costosos, mentre un dels seus principals valedors, el llibreter, aguanta el xàfec veient com abaixen la persiana llibreries històriques. I mentre tot això passa, els índexs de lectura continuen difonent dades confuses mentre es basin només en el suport tradicional i s'ignorin els múltiples canals que els nous lectors estan fent servir quotidianament.

El llibre sempre serà el llibre, sigui quin sigui el seu suport, si tenim en compte que ha plogut molt des de l'antic papir ençà. ¿Què canvia del contingut entre llegir una novel·la en paper o llegir-la en pantalla? D'altra banda, la comunicació epistolar que es creia superada per l'ús del vell telèfon ha reviscolat. Avui els SMS, els mails, els xats, els blogs, el Facebook o el Twitter han ressuscitat el gènere. I aquest augment es deu sobretot a l'aparició dels iPhones, iPad, els *smartphones* o les tauletes (*tablets*), element que, amb l'ordinador clàssic, han fet obsolet el lector digital.

Costa de creure que molts editors no s'hagin adonat d'aquesta oportunitat per guanyar lectors i refer el sector: cal abaixar el preu del llibre per poder retribuir millor els autors i per fomentar l'hàbit perdut de la biblioteca pròpia. D'un preu de 25 euros d'un llibre de paper a 6 euros d'un llibre digital, hi ha un abisme. I això només es pot fer amb una revolució digital sense nostàlgia que, com totes les revolucions, exigirà sacrificis. Els intermediaris del llibre de paper en

seran les víctimes. Però, en canvi, se salvaran l'editor i l'autor, dues baules essencials per arribar al lector.

L'últim fenomen que demostra una vegada més la força de l'escriptura i de la lectura, s'anomena *Gossip*. Un fenomen que ha alarmat docents i alumnes dels centres educatius, tant universitaris com d'institut. La mentida, l'insult, la revenja, l'assetjament o l'autoodi sota l'anonimat ha quallat en la població jove.

Reconeguem, ni que sigui creuant els dits per no traïr els nostres principis hereus del segle passat, que avui en dia, és més literària la ficció digital que a l'aula Tal de l'institut Tal hi ha marro entre Tal i Tal Altre que no pas qualsevol de les obres literàries clàssiques recomanades, ni que, sovint, els objectius dels Plans de Lectura s'estavellin a l'hora dels resultats.

Ja ho diuen: si no pots vèncer l'enemic, uneix-t'hi. La lectura només tornarà a ser el que era quan el llibre abandoni el reducte resistent i faci seves les eines digitals més innovadores, convertint-les en una opció d'enriquiment, precisament perquè no se n'apropïï l'anarquia que ara mateix ha provocat el *Gossip* entre els joves.

[Revista *Trencaclosques* / Institut Màrius Torres, de Lleida / Maig 2013]